

delu mesta vsled groznega poka potrupane na oknih vse šipe; strah je povsod velik in policaji in vojaki morajo noč in dan stražiti in javna poslopja varovati. Glavači irskih zarotnikov so deloma v Parizi deloma pa v New-Yorku v Severni Ameriki. Tam je tudi nemških socijalistov glavač, po imenu Most. Ta je nedavno naznanjal, da bodo delavci in nemaniči v Evropi naredili strašno revolucijo, kakoršne še ni bilo. Sad neverstva hitro zori.

Za poduk in kratek čas.

Trst

Na sopraznik sv. Sholastike slavne sestre še slavnjšega sv. Benedikta očeta zapadnih menihov — v pondeljek 10. februarja leta 1879. se poslovim od prijaznega Reškega mesta, da jo udarim proti Trstu. Stopivši na Reškem kolodvoru v prostorno sobano, skoči mi ko solnce v oko madjarski napis: ostaly I. in ostaly II. V madjarskem jeziku umem sicer le — molčati vendar si lahko brez posebnega truda rastol-mačim rečeni poziv. Ostaly je soba, v katerej treba potovalcu ostati ali počakati, dokler ne pozvoni železniški zvon na dalnji odhod. Res ni bilo treba dolgo ostajati, kmalu je zazvižgal hlaпон in že smo drdrali za morskim obrežjem. Pri konci mesta sem še pozdravljal prelepi mestni vrt „jardino publico“, kder sem včeraj občudoval krasne, raznolične cvetljice, ki zelene in cvetó tukaj po gredah, ko črta ravno uredjenih. Rado prav rado se mi je paslo oko po živo zelenih tujah in cipresah, po zatemnelih palmah oleandrih in ahornih. Vso vožnjo do prve postaje Metulja, ponujal se je potnikom čarobno-divoten razgled na levo čez vedno nemirno luko Kvarnersko. Vendar na desno ni očes razvelseljeval lep, prijeten in zanimiv svet. Doli so žalostni in zapuščeni, gore pa gole in mrtve. Raste le bičje in dračje, trnje in grmovje, vsepovsodi je obilo nasuto bodečega kamnja.

Ne maram, ker ne morem in ne moram lepe imenovati ali celo opisati te preubožne okolice nekda bogato obgozdenega Krasa. Dolgočasna ker enolična je vožnja in pot po tem kosi zemlje, kder gledajo v tebe iz globokih jarkov in brezden sive skale, kakor brezočne jame iz trohljive mrtvaške glave. Le tu pa tam si odpočije ubogo oko na nizki vinski trti, katero duši pesek in grdo robidovje. Potem takem je vendar res vse, kar sem koli kedaj čul ali čital o Istrski deželi, da je preuborno obdarovana od narave vsaj v današnjih dneh — a svoj čas ni bilo temu tako. Kras ni več krasen, kakor je bil v davno minoli dobi, ko so ga zaljšale lepe lipe, bele breze in košate bukve, ko so ga senčili jasni jaseni in hrasti orjaški.

Kakoršen je sedanji Kras, takošno si mislim Kečkometer pusto. Rodne zemlje in plodne je le za pedi globoko; plug bi rezal golo kamenje. Še tega, kar je po sodbi starega, grškega modrijana Pindara najbolje — voda, še te pomanjkuje Kraševcem. Juturna rosa in večerna jo morate nadomestovati.

Ves Kras, kolikor sem ga videl, zdi se mi, da je kakor zmrzneno široko morje, preko katerega negibljivega valovja hiti parnik brez jader-črni hlaпон.

Druga postaja od Reke gor je majhno, samotno selo Jurdani. Odslej zapazuje oko potni-kovo tam na levici v hribih vasice Lipo in Skalnice. Zatim sreča železni vlak tihotne kraje Pasijak, Bistrico in Trnovo, kder tujca pozdravlja s solnčnega holmea milo ljuba cerkvica.

Mimo par samotnih sel in skozi kake tri predore ali podzemeljske prekope je prigrmel vlak ob večernem mraku do sv. Petra, od koder smo po kratkem odmoru blisknili proti Trstu, po katerem mestu je moje srce toli koprnelo. Žal prav žal, da mi je nočna tema zabranjevala razgled po bližni okolici in na prečudno morje, ki se pri Občini potniku tako nenadoma prikaže, kakor bi bilo še le v tem trenutku prikipelo iz zemlje. Pozno dospevši do zaželenega cilja podam se po jasno razsvetljenih in ljudstva polnih ulicah v veliko vojaško bolenišnico k ondašnjemu dukovnemu oskrbniku vlč. g. H., ki me je preprijazno sprejel ter pod svojo streho več dni gostoljubno hranil in varno branil vsakega zla.

Trst! lepo mesto, prezanimljivo mesto! Po širocih in dokaj snažnih ulicah se gnete ljudstva raznih narodov od vseh petero delov sveta. Stopiš pak na obal Tržaškega pristanišča, misliš, da si zašel v gaj, kder rastejo smreke visoke in tenke jelke in ravne hojke — pred seboj imaš gaj od jamborov, ki se kakor po taktu neprenehoma gibljejo v nemirnem zalivu. Da! Trst je imenitno trgovsko mesto, ki se sme po sodbi Dr. Rafaela Hellbacha meriti s Hamburgom, Amstelodamom in Rotterdamom. Po 14.000 ladij in še više se zglesi vsacega leta v luki Tržaškej.

Ni, da bi opisoval vse, kar sem videl znamenitega, dragocenega, spomina in pogleda vrednega — kdor želi natančno poznati Trst, ki je, da tako denem, ogromna ladja z močnimi mački priklenena k obrežju divnega golfa, ki meji tukaj morje adrijansko — ta naj stopi sam tje in preuči mnogobrojno mravljíšče kupčijskega sveta, ali pa naj prebira nedavno med svet poslano knjižico: „Trst in okolica. Zgodovinska slika. Spisal Matija Sila. V Trstu 1882. str. 155.“

V naslednjih vrsticah hočem spomeniti le to, kar je meni najbolj ugajalo in dopadalo.

(Konec prih.)

Smešnica 12. „Ali mi bodeš djal fajfo iz ust, ti smrkovec, zagrmi oča na svojega Sletnega sinčka; mar si ti mene kedaj videl v osmem leti s fajfo v ustih? Stavenšinar.

Razne stvari.

(Mariborski oderuhi) Gassmajer, Orehek so uže bile toženi, sedaj pridejo pa še ženske na vrsto: Heumajerca in jena hčer.

(V Lobnicah) so gozdarju Hüttelnu pokradli špeh, sir in 140 fl. v bankovcih.

(Pri sv. Hemi) je drevo podirajoče se ubilo 7letnega fantiča.

(Kdo ropa otroke.) V Žabnjaku pri Slov. Bistrici je preminol 11letni fantič posestnika Pajeka.

(V Gruškem vrhu) v Halozah so tatje sina Drevenšekove Marije s pistolo obstrelili, ker je za njimi sledil.

(Rekruti) so blizo Vojnika posestniku Ajdiču iz Frankolovega zlomili nogo rekrutu A. Belazu pa v Celji razbili spodnjo čeljust.

(Sevniški okrajni zastop) je največjega nemčurja Aussererja izvolil v okrajni šolski svet! Čudno!

(Šulvereine) tiščijo med ljudi v Vuherji Brežicah in Šoštanji in vabijo denarjev iz žepa, koji bi ze druge reči potrebnejši bili.

(Pustni čas) je v Rakuschovej tiskarni; njegovi tiskarski fantiči nosijo rudečo-črno-zlate trake.

(Rumunskikraljinkraljica) mudila sta se na potovanji v Italijo v Mariboru in prenočila v gostilni „Stadt Wien“.

(Cigani) klatijo se po slovens. graškem okraji in kradejo.

(Zdravnika) želijo Šmaričani dobiti. Okraj mu ponuja 500 fl. nagrade.

(Sevniški Slaček) je sam se izdal sodnji.

(Gospodarja toži) Mahrenberški pisač. Verbanski bivši dijak Lešnik, sedaj Löchnigg. Nemčurski listi se tega neizmerno veselijo, kar je menda pri celej rabuki glavna reč.

(Glasbena matica) v Ljubljani je izdala: Jour-fixe-marš, za glasovir vglasbil in literarno-zabavnem klubu v Ljubljani poklonil Viktor Parma. Cena?

(Zadnji „Brencelj“) ima naslikanega celjskega dr. Glantschnigga, kako kuštrav in barusast z gorijačo v desnici koš poln „Kmetiskih prijateljev“ nese, da se s koša cedi, kar psiček nemškutarček slastno liže.

(K odboro-vi seji) družbe duhovnikov, ki se bode obhajala dne 21. t. m. (velikonočno sredo) ob 2 popoldne v knezoškofijski pisarnici, čč. gg. odbornike uljudno vabi

Predstojništvo.

(Odbor za Miklošičevo slavnost) ima 26. t. m. v Narodnem domu ptujskem sejo, zvečer pa napravi čitalnica lepo veselico.

(Č. g. Božidar Rajč) je nevarno zbolel.

(Iz Gornjega grada) poroča se, da iz Dunaja sitni trgovci učiteljem vrinjavajo drage podobe cesarja Jožefa, zviti tuji klateži pa ljudi strašijo, da bodo bankovci veljavo zgubili ter obešajo lehkovrnežem za bankovce slabo robo trgovinsko, tudi ščujejo ljudstvo zoper pošne hranilnice. Klateže treba napoditi.

(Pri sv. Tomaži) nad veliko nedeljo naredila je delitev milodarov po toči oškodovanim in kruha šolarjem velike nevolje in kletve, ker niso zadovoljni s tem, kako se deli.

(Nebeski petelin), ki je zadnjič v smešnici bil, je znan nemčur v Oplotnici pa tudi Konjičani imajo podobnega v trgu. Pri-lično več.

(Profesor Žitek) v Leobnu je na poti iz gimnazije tako nesrečno pal, da si je desno roko popolnem izpahnil. Bolečine so velike.

(V Mehiki) so Nemci kupili 9 milijonov oralov zemlje za nemške izseljence. Ko bi vendar naši nemčurji in nemškutarji tje hoteli potegnoti, nas Slovence pa na miru pustili!

(Od Radgone) nam se poroča, da je viničarski sin in rekrut Tone Krajnc bil od dveh novincev z nožem tako hudo v glavo ranjen, da je 9. dan umrl.

(Profesor Nagele) celo na železnici slovenskih učiteljev ne pusti na miru. Nedavno je učitelja F. Majcena lovil in mu 800 fl. od „šulvereina“ ponujal — zastonj!

(Slovenske risanke) in pisanke prodava g. Lapajne v Krškem po zelo nizkej ceni.

(Nemškutarji) pri sv. Lovrenci v puščavi perklicuje vsa naznanila nemški, za edinega Nemca v trgu, za občinskega slugo. Lisjaka tudi vrlo razpošiljajo, ker si ga sicer nihče ne naroči.

(Iz Luč) toži dopisnik o slabih cestah in želi, da bi gornjegrajski okraj hotel za popravo kaj več storiti.

(Stojnčarje) pod Ptujem silijo šolsko poslopje staviti za 5000 fl. Siromaki prosijo poslanca Hermana, naj jim pokaže pot iz preteče nesreče. Večkratne toče in lani povodenj so jih hudo zadele.

(Pri okrajnih volitvah) v Konjicah je nekov Müller iz Loč grdo psoval, da so Slovenci zmagali. No, naj se pa ta stvar božja pobere, da jej ne bo treba nas gledati in poslušati. Slovenci ga vendar lahko pogrešamo.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali čč. gg.: Srabotnik 60 gold. (ustan. dopl.), Mikuš 10 gold., Šijanec Anton 12 gold., Rotnik 2 gl. Novak Ivan 1 gold.